

ବ୍ୟାକ ପ୍ରତିକାରିତା ଏବଂ ବ୍ୟାକରାଜିକ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପଦମ୍ବାଦ୍ଵାରା ପ୍ରକଳ୍ପ

ଅଗଣିତ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ପ୍ରାଣର
ପ୍ରିୟତମ ହେଉଛନ୍ତି କୋଟିବ୍ରାହ୍ମଶ୍ଵର
ମହାନାୟକ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରୀ ।
ତାଙ୍କରି ଦର୍ଶନ ସକାଶେ ବିଶ୍ଵର କୋଣ
ଅନୁକୋଣରୁ ବର୍ଷ ସାରା ଶ୍ରୀ ମହିରକୁ
ଭକ୍ତଙ୍କର ଭିତ୍ତି ଲାଗିଥାଏ । ଅଗଣିତ
ଭକ୍ତ ଯେମିତି ବିନା ବାଧାବିଘ୍ନରେ
ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କର ସୁଲଭ
ଦର୍ଶନ ପାଇପାରିବେ ସେହି ମହୋତ୍ତର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଏତିହୟିକ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭିର
ପରିକ୍ରମା ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଏବେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଅନେକ ନ୍ୟୟସ୍ଥାର
ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ବାଧା ପହଞ୍ଚାଇବାର
ଚେଷ୍ଟା କରିଥିବା ସହେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର
ଅପାର କରୁଣାରୁ ଏହି ମହୋତ୍ତର
ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାକୁ
ଯାଉଛି ।

ଲୀଳାମୟ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥଯାତ୍ରା, ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା, ସୁନାବେଶା, ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶ, ନବକଳେବର ଆଦି ଭଳି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉଷ୍ଣବରେ ଲୋକାରଣ୍ୟ ପାଲିତ ଥାଏ ଶ୍ରାନ୍ତେ ପୂର୍ବା । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତଙ୍କ

ଶୋକାକୁଳ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତଙ୍କ
ସମାଗମକୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କୁ ସମାସ୍ତ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା
ପାଇଁ ଜଣ୍ମିସ ବିମଳ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
କମିଶନ ସରକାରଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ
ଦେଇବା । ଏହା ଏହାମିମୀ
ଚିଉରେ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଥିଲେ ।
ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ହେଉଥିବା
ସ୍ଥାନରେ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ
ବ୍ୟବସାୟିକ ସମ୍ପତ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ରହି
ଆସିଥିଲା । ପରିକ୍ରମା ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ
ଦେଇ ଆଇଁବା ଏହା ପାଇଁ

ବସନ୍ତ ପୁରୀ

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମଠମାନଙ୍କର ଗାଦି

ଘର, ପୂଜା ସ୍ଥାନ ଓ ଆସ୍ତାନକୁ ଅଷ୍ଟକୁ
ରଖାଯାଇ କେବଳ ସେମାନଙ୍କ

卷之三

卷之三

A row of white plastic bottles on a shelf.

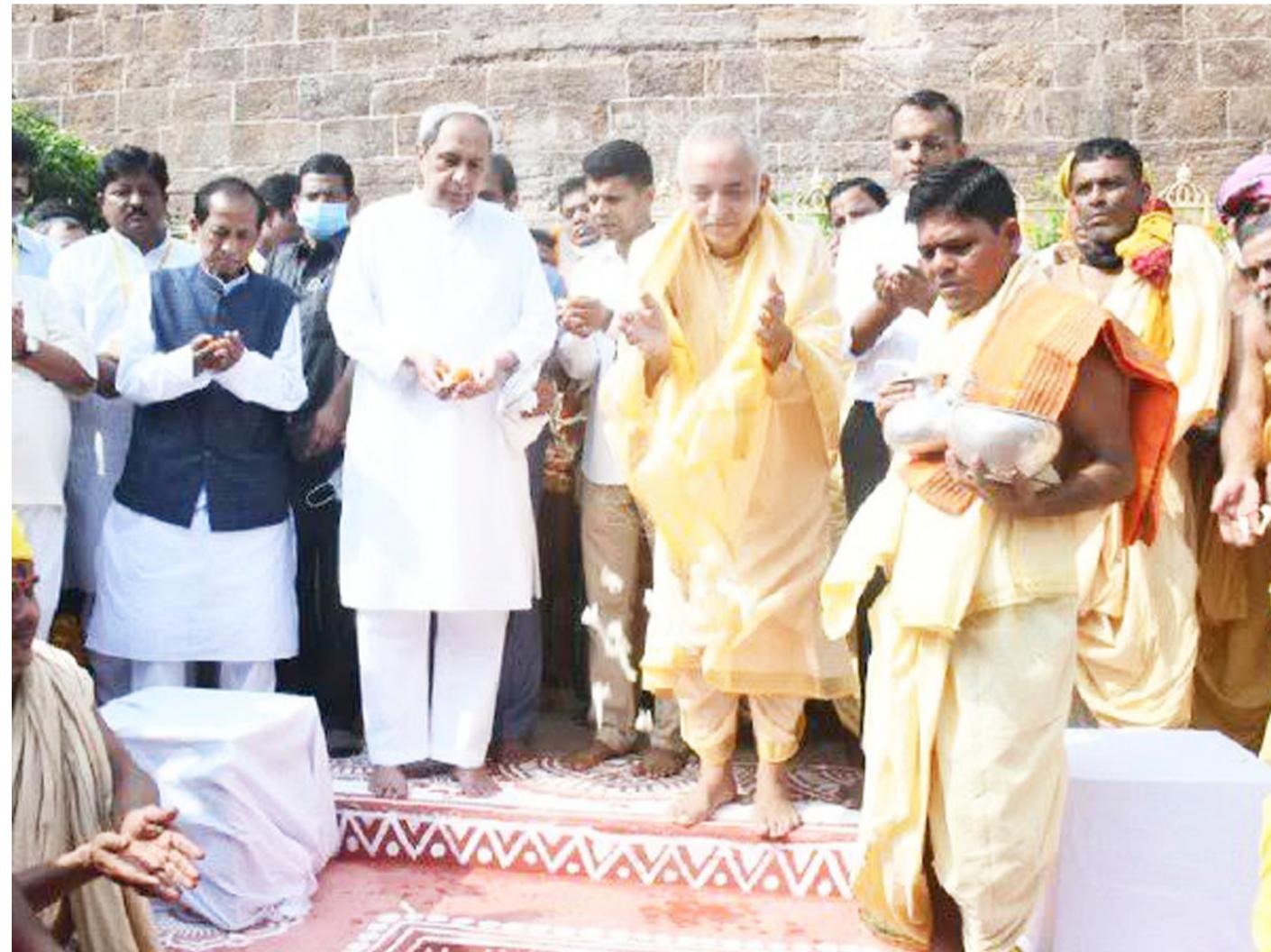

ଲୀଳାମୟ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥଯାତ୍ରା, ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା, ସୁନାବେଶ, ନାଗାର୍ଦ୍ଧନ ବେଶ, ନବକଳେବର ଆଦି ଭଳି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉଷ୍ଣବରେ ଲୋକାର୍ଣ୍ଣ୍ୟ ପାଳଟି ଥାଏ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୂରୀ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବିଭିନ୍ନ ମାନବୀଯ ଲୀଳାଖେଳା କରନ୍ତି ନୀଳାଦ୍ରୀଶ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅନେକ ଥର ଅନିଯନ୍ତ୍ରିତ ଭିତ ଯୋଗୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଦଳାଚକଟା ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ପବିତ୍ର ଭକ୍ତିମୟ ପରିବେଶକୁ କରିଛି ଶୋକାକୁଳ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତଙ୍କ ସମାଗମକୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଜଷ୍ଟିସ୍ ବିମଳ ପ୍ରସାଦ ଦାସ କମିଶନ ସରକାରଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ସହ ମୃଶାଳିନୀ ପାତୀ ମାମଲାର ସର୍ବୋତ୍ତମା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତିନିଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପାଠ ମନ୍ଦିର ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂକ୍ଷାର ସମ୍ପର୍କର ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ପରାମର୍ଶକୁ ଆଉ ଦୁଇ ପାଦ ଆଗେଇ ନେଇ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନବୀନ ପଞ୍ଜନାୟକ ୧୩.୦୮.୨୦୧୯ ଦିନ ଏକ ବୈଠକରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ପରିକ୍ରମା ପକହର ନକ୍ଷା ପସ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ସେହି ଏତିହାସିକ ନିଷ୍ଠାପିତ ନାମ ଥୁଲା ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିତୀୟ ପରିକ୍ଲମା
ପ୍ରକଳ୍ପ ।

ଯେହେତୁ ସମୟ ଅନୁକୂଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁରୀରେ ଉଚ୍ଚକ
ଅସଂଖ୍ୟ ଭିତ୍ତି ବଢ଼ି ଚାଲିଥିଲା, ଅନେକ ସମୟରେ ପରିସ୍ଥିତି
ଆଶାୟତ ହେଉଥିଲା । ତେଣୁ ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
ଦର୍ଶନ ସ୍ଵରଗରେ ପାଇପାରିବେ, ତାଙ୍କ ସ୍ଵରକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ମନ୍ଦିର ସୁରକ୍ଷାକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏହି ଅତିହାସିକ ନିଷ୍ଠାର୍ଥ ନେଇଥିଲେ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ଏତିହୟିକ ଶ୍ରାମଦିର
ପରିକ୍ରମା ପ୍ରକଳ୍ପର ଶିଳାନ୍ୟାସ
କରିଥିଲେ । ସେହିଦିନ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ
ଜଗନ୍ମାଥ ଭକ୍ତିରେ ପୁଲକିତ ହୋଇ
ଦେଖିଥିଲୁ ।

ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବିରୋଧ କରି କିଛି
ନୟସ୍ତସ୍ଵାର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବାଳତଙ୍କ ଦ୍ୱାରାସ୍ତୁ
ଆର୍ଥିକ ଦୟା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ
ପ୍ରତିକୂଳତା ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଅତିକ୍ରମ
କରିବାକୁ ପାଇଲା ।

ବିଶ୍ଵବାସାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲୋକାର୍ପି
ହେବାକୁ ଯାଉଛି । କୋଟି କୋଟି ଓଡ଼ିଆ
ଆସନ୍ତା ୧୭ ତାରିଖରେ ଲୋକାର୍ପି
ଉଷ୍ଣବକୁ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି । ଅଗଣିତ ଭା
ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାଲୁୟ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେବ ଅନନ୍ତ
ଜୀବାନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉପଲବ୍ଧ ଓ ଦର୍ଶଣ ଅନୁଭବ
ଓଡ଼ିଆ ଅନ୍ତିମାର ଆଦ୍ୟ ଉଷ୍ଣ ପ୍ରତିକାଳର
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଏପା
ଭକ୍ତି ନୈବେଦ୍ୟ ଏକ ଐତିହାସିକ
ଅବସର ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ମୁଖ୍ୟମାନ
ନବୀନ ପଦନାୟକଙ୍କ ଦୂରଦର୍ଶ
ନେତୃତ୍ବ ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଫଳରେ
ଶ୍ରାମଦିର ପରିକ୍ରମା ପ୍ରକଞ୍ଚ ପରି ଏ
ମହବୁପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟାସ ଫଳବତୀ ହେବା
ଯାଉଛି । ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୁନଃଜୀଗଣଣ ଦିଗରେ ଏହି

ସ୍ମୃତି କିଳା ସାହିତ୍ୟ

ନୂଆ ବର୍ଷ

ପ୍ରଭୁକଳ୍ୟାଣ ମହାପାତ୍ର

ନୂଆ ବର୍ଷ କାହା ପାଇଁ
ନର ସଙ୍କଳର ଦିନ,
ଆର କାହା ନାହିଁ ତାହା
ଅବସର ବିନୋଦନ

ପ୍ରେମୀ ମୁଗଳଙ୍କ ମନେ
ଉଦ୍‌ବେଶ ସମେଲି ସମନ,
ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରେମିକ ବଶେ
ତୋଳେ ଆଜଣା କଞ୍ଚନ

ପ୍ରିୟା ଲାଗି ପରା ଏହା
ପ୍ରେମ ରିତା ମଧ୍ୟ କରୁ,
ମୋ ହୃଦୟେ ଆକିଦିଏ
ଅପାଵୋଦ ସୃତି ଚିତ୍ତ

ସେତ ଶ୍ରୀ କରନ୍ତାଥକର
ବେଳ କାହା ନଯନ,
ଯାହା ବିଶ୍ଵ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
ଖେଳାଏ ଅନ୍ୟ ସନ୍ଦର୍ଭ

ମୋ-୧୩୩୭୭୧୧୩୮୯୯

ନୂଆ ବର୍ଷ

ପ୍ରଣାତା ମିଶ୍ର

ଭାନ ନୂଆର ଡେଣା ପାଇଁକୁ

ନୂଆ ସମାବନା ନେଇ
ଅନେକ ଉତ୍ସବ ଉଦ୍‌ବେଶନ ସବୁ
ନୂଆ ବର୍ଷ ଆସଇ

ସେତ ଶ୍ରୀ କରନ୍ତାଥକର
ବେଳ କାହା ନଯନ,
ଯାହା ବିଶ୍ଵ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
ଖେଳାଏ ଅନ୍ୟ ସନ୍ଦର୍ଭ

ସକଳ ମୁଗୁଳ ଦିଶେ ଦାସିମାନ

ନୂତନ ରଜେ ରଙ୍ଗେଇ
ନାନା ଜାତି ମୁଖ ପ୍ରକୃତି କୁଷ୍ମଣ୍ଡ
ଖୁରିର ବିଭୋର ହୋଇ

ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲବ୍ଧ ନାଚିର ଧରିପ୍ରତି
ନାଚି ଏଠି ସରବେ
ପ୍ରେମ ପ୍ରତି ଭାବ ହୋଇ ସମ୍ମେହିତ
ବାନ୍ଧି ସେନେହ ରବେ

ନୂଆ ବର୍ଷ ସାଥେ ନୂତନ ପ୍ରେଶନ

ନୂଆ ନୂଆ ବିଶ୍ଵାରା
ଭରିଦେବ ମନ ହୃଦୟ ସରିଜି

ଉଛୁଦେଖ କରି ଧାରା
ପ୍ରୁଣାର ଦୁଃଖ ଶର୍ଷ ଦେଖ ଭାବ

ସାର ସବୁ ଅପସରି

ନୂତନ ଆଭାରେ ହେଉ ଦାସିମାନ

ନୂଆ ବର୍ଷ ଆମାରି

ଭୁଲିଯାଇ ପୂର୍ବ ଅହଂଭାବ ସବୁ
ପ୍ରୁଣା ଶତ୍ରୁ ପଣ

ନୂଆ ବର୍ଷ ହେ ଭରିଦିଅ ପ୍ରାଣେ

ସରଳ ଶିଶୁ ମନ

ଜଗତ କରତା ଜଗତର ନାଥ

ଦିଅ ଏକିକି ଆଶିଷ

ଦୂର କରିଶାରୁ ଭରୁ ସୁଖ ଶାନ୍ତି

ହସୁ ଆନନ୍ଦରେ ବିଶୁ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

ଜଗଦୀଶ ସାହୁ

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

ଖାରେ ବିଲେ ଦେବ ତାତିଯାଏ

ହାଇନ୍ ଆସିଲେ ଶାତ ଲାଗୁଆଏ

ରାତି ବଢ଼ି ଦିନ ସାନ !

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

ପାତି ହୁଏ ପର ନିଆଁ ଆବର

ଗରବର ବେଢ଼ ଗରମ ଖାୟର

ମଜାମାରେ ରହିପାନ !

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

କୁହୁଦି କାକ ଶାତକୁ ନତରି

ମୁଷେ ଦୋକାତି ହାରେ ଦାଆ ଧରି

ରକ୍ଷା କରିଥାଏ ଧାନ !

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

ଧାନୁମାର୍ଦ୍ଦ ଖାଇ କାଳିଆ ତାକୁର

ପହିଲି ଭୋଗକୁ ଖୋଜେ ବାରବାର

ଜଳତ ଜାକନ ଧନ

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ !

ସଂପତ୍ତା, ହିମୋଳ, ଜେଜାନା-୨୪୯୧୭୮

ମୋ-୧୦୭୮୮୧୮୭୭୭୭

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

କାହାର କାହାର ୩୦ ପାତିଯାଏ

ଗୋଟି ପାତିକି ଆଁ ଦିଶୁଆଏ

ବହେ ଶାତଳ ପବନ !

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

ଖାଲିଲେ ପିଲାଲେ ଯେତେ ଯାହାକର

ବଢ଼ ଅସୁବିଧା ବୁଦ୍ଧାକୁଙ୍କର

ଜଳ ରହେ ନାହିଁ ମନ !

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ

ଧାନୁମାର୍ଦ୍ଦ ଖାଇ କାଳିଆ

ପହିଲି ଭୋଗକୁ ଖୋଜେ ବାରବାର

ଜଳତ ଜାକନ ଧନ

ଏମିତିକା ଏଇ ଦିନ !

ଦାଦନ ନାରୀ

ବିଦୁଲ ମହାକୁର

ଚରିତର ନବାକୁ ପାଦ ତଳେ

କବାତି ବେଳ,

ଶୁଣୁଣ୍ଣା-ବିଲୁଣ୍ଣା-ଅହିବାଳ ସବୁ

ମାତ୍ର-ବଳ- ପଥର ମଧ୍ୟେ

ସୁଧାର ରତା ଗତିବାରେ ଲାଗେ ।

ଏହି ଚିତ୍ତ ଓ ଚିତ୍ତ ସମାନ
ମଣିଷର ଅର୍ଥ ହରେଇ ବସେ
ରୋକର ଚାପ ତଳେ,
ବଞ୍ଚି ବଞ୍ଚେଲବାର ଆଶାରେ
କେତେ କୋହ ବାବା ବାନ୍ଧେ ।

ପ୍ରତି ସାମାନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ
କେବେ କଣ୍ଠର ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର
ଲାକ୍ଷ୍ୟରେ ଦେଖିପାରି ମାଲିକର
ବିଜ୍ଞାରେ ମନ ମନି ମନି ।

ନିଲାମ ହୁଏ ଚିତ୍ତ
ସତାର କବାର ମଧ୍ୟେ
ପ୍ରସାଦନ ଯାମସା ପରି
ଜିହ୍ଵରେ ଶଥିତା ଭରି ଯାଏ
ନୁଶ୍ଚା ଶିଶୁ ପାଇଁ
ପୁଜୁଳ ଶରାର ପାଇଁ ।

ଭିଜ୍ଞାପର ମୁନେଲା ସପନ
ବ୍ୟକ୍ତ ପାପୁଷ ପରି ପିଲାଏ
ପ୍ରତିଟି ରକ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟ
ସତେଜା ଯେତିପାରି ମାଲିକର
ଦଶାରେ ମନ ମନି ମନ ।

ନିଲାମ ହୁଏ ଚିତ୍ତ
ବିଜ୍ଞାପର କବାର ମଧ୍ୟେ
ପ୍ରସାଦନ ଯାମସା ପରି
ଜିହ୍ଵରେ ଶଥିତା ଭରି ଯାଏ
ନୁଶ୍ଚା ଶିଶୁ ପାଇଁ
ପୁଜୁଳ ଶରାର ପାଇଁ ।

ଶିଶୁ ମୁଖ, ପେଟର ତୋଳ
ବଦଳେଇ ଦିବ ଜାବନ ଭୁଗୋଳ,
ମୁଖୁମୁଖ ପରି ଅନ୍ତର ବାନ୍ଧାନ
ପରିଷର ମନକାର କବାର କବାର
ଦଶାରେ କବାରାକାରିନାହିଁ ।

ନିଲାମ ହୁଏ ଚ

